TÒA ÁN NHÂN DÂN **TP. BUÔN MA THUỘT** **TỈNH ĐẮK LẮK**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập –Tự do –Hạnh phúc**

Số: 02/2018/QĐST-DS
Ngày: 18/01/2018
V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ BUÔN MA THUỘT

Với thành phần phiên họp gồm có:

-Thẩm phán – Chủ tọa phiên họp: Bà H'Năm Bkrông

-Thư ký ghi biên bản phiên họp: Ông Y Kam Ênuôl, là Thư ký Tòa án nhân dân Thành phố Buôn Ma Thuột.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk tham gia phiên họp: Ông Y Lương Byă –Chức vụ: Kiểm sát viên.

Ngày 18 tháng 01 năm 2018, tại trụ sở Tòa án nhân dân Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk mở phiên họp công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 25/2016/TLST-VDS ngày 03/8/2017 về yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự, theo Quyết định mở phiên họp số 04/2017/QĐST-VDS ngày 25/12/2017.

1.Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Chị H'N ÊNuôl -Sinh năm 1994

Địa chỉ: T1, xã B, thị xã B, tỉnh Đắk Lắk

2.Những vấn đề cụ thể yêu cầu Tòa án giải quyết: Chị H'N ÊNuôl yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố bà H'Dr ÊNuôl, là mẹ ruột của chị H'N Ênuôl, trú tại: Buôn K, xã C, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk, mất năng lực hành vi dân sự theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp và căn cứ vào kết quả tranh luận tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố B nhận định:

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và lời trình bày tại phiên họp của chị H'N ÊNuôl như sau: Mẹ ruột của chị là bà H'Dr ÊNuôl kết hôn với bố chị là ông Y B Niê, trong thời gian chung sống, ông bà có 06 người con là:

-H' N ÊNuôl –Sinh năm 1994
-Y M ÊNuôl –Sinh năm 1997
-Y B ÊNuôl –Sinh ngày 13/5/1999
-H'J ÊNuôl –Sinh ngày 25/8/2001

-H’Y ÊNuôl –Sinh ngày 13/8/2005

-H’Đ ÊNuôl –Sinh ngày 02/02/2007

Năm 2005 bà H’Dr Ênuôl mắc bệnh tâm thần và được gia đình đưa đi điều trị tại Khoa tâm thần, Bệnh viện đa khoa tỉnh Đắk Lắk, theo hồ sơ bệnh án số 263/09, bệnh viện đa khoa tỉnh Đắk Lắk xác định khi nhập viện và xuất viện chẩn đoán bà H’Dr Ênuôl bị “Tâm thần phân liệt”. Đến ngày 05/5/2009 thì được xuất viện về nhà tiếp tục điều trị, nhưng tình trạng của bà H’Dr Ênuôl vẫn không khả quan, bà H’Dr Ênuôl thường xuyên đi lang thang và bị xâm hại nhiều lần, hiện nay bà H’Dr Ênuôl không còn khả năng nhận thức, vì vậy chị H’N Ênuôl đề nghị Tòa án tuyên bố bà H’Dr ÊNuôl bị mất năng lực hành vi dân sự.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố B phát biểu ý kiến: Căn cứ vào các hồ sơ tài liệu có trong hồ sơ vụ án và lời khai của người yêu cầu tại phiên họp, áp dụng khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự, đại diện Viện kiểm sát nhân dân Tp. B đề nghị chấp nhận yêu cầu của chị H’N ÊNuôl, tuyên bố bà H’Dr ÊNuôl mất năng lực hành vi dân sự theo quy định của pháp luật.

Quá trình giải quyết vụ việc, Tòa án nhân dân thành phố B đã ra quyết định trưng cầu giám định, về việc đề yêu cầu Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên thực hiện giám định sức khỏe, bệnh tật, năng lực hành vi dân sự của bà H’Dr ÊNuôl. Ngày 18/12/2017 Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên đã có kết luận số 101/KLGĐTC như sau: Đối tượng H’Dr ÊNuôl, sinh năm 1974, bị bệnh tâm thần phân liệt (F20-ICD10), mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.

Xét thấy, tại khoản 1 Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015 quy định “Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần”.

Việc chị H’N ÊNuôl, con ruột của bà H’Dr ÊNuôl có đơn đề nghị Tòa án tuyên bố bà H’Dr ÊNuôl bị mất năng lực hành vi dân sự là phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự, bên cạnh đó Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên cũng đã có kết luận về tình trạng bệnh tật của bà H’Dr Ênuôl, vì vậy đơn yêu cầu của chị H’N ÊNuôl là có căn cứ, cần chấp nhận.

*Về án phí và lệ phí việc dân sự sơ thẩm: Chị H’N ÊNuôl phải chịu án phí và lệ phí việc dân sự theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH

-Căn cứ khoản 1 Điều 27; khỏan 2 Điều 146; Điều 149; Điều 370; Điều 371; Điều 372; Điều 378, Điều 379 Bộ luật tố tụng dân sự.

-Căn cứ khoản 1 Điều 22 của Bộ Luật dân sự.

-Căn cứ Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

1.Tuyên chấp nhận đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của chị H'N ÊNuôl. Tuyên bố bà bà H'Dr ÊNuôl bị mất năng lực hành vi dân sự.

2.Hậu quả pháp lý:

Tất cả các giao dịch do bà H'Dr ÊNuôl xác lập đều vô hiệu. Giao dịch dân sự của H'Dr ÊNuôl phải do người đại diện theo pháp luật xác lập, thực hiện.

Khi bà H'Dr ÊNuôl không còn ở trong tình trạng đã bị tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự thì bà H'Dr ÊNuôl hoặc người có quyền, lợi ích liên quan hoặc cơ quan, tổ chức hữu quan có quyền yêu cầu Tòa án ra quyết định hủy bỏ quyết định tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự, bị hạn chế năng lực hành vi dân sự hoặc có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

3. Về án phí và lệ phí việc dân sự sơ thẩm:

Chị H'N ÊNuôl phải nộp 300.000đ án phí việc dân sự sơ thẩm, được khấu trừ vào số tiền tạm ứng án phí đã đã nộp là 300.000đ, theo biên lai thu tạm ứng án phí số AA/2017/0000196 ngày 27/10/2017 tại Chi cục thi hành án thành phố B.

Chị H'N ÊNuôl phải chịu 3.100.000đ lệ phí giám định sức khỏe, bệnh tật và năng lực hành vi dân sự (theo hóa đơn giá trị gia tăng số 0009893, ngày 15/12/2017) và 840.000đ tiền bồi dưỡng giám định (theo phiếu thu quyển số 02, ngày 15/12/2017) của của Trung tâm giám định pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên.

4. Chị H'N ÊNuôl được quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày ra quyết định.

***Nơi nhận:**
- *VKSND TP. B;*
- *VKSND tỉnh Đắk Lắk*
- *Chi cục THADS TP. B;*
- *TAND tỉnh Đắk Lắk*
- *UBND xã C,TP.B;*
- *Các đương sự;*
- *Lưu.*

THẨM PHÁN

(Đã ký)

H' Năm Bkrông

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ

Lệ phí giải quyết việc dân sự phải nộp[27]:.....

Quyền yêu cầu thi hành án, nghĩa vụ thi hành án, thời hiệu yêu cầu thi hành án [28]